



**MAHIDOL
UNIVERSITY**
Wisdom of the Land

www.senate.mahidol.ac.th

ข่าวสภาคณาจารย์

มหาวิทยาลัยจฬมฬดล

ISSN ๐๘๕๗-๙๘๙๙ X ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๔ ประจำเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒



๑๒ สิงหา' มหาราชินี

วันแม่แห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒

เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ขอถวายพระพรชัยมงคล

ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

เป็นมิ่งขวัญของปวงชนชาวไทย

ตลอดกาลนานเทอญ



ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า สมาชิกสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยจฬมฬดล



**MAHIDOL
UNIVERSITY**
Wisdom of the Land

ร่วมแสดงความยินดีกับบัณฑิตใหม่

Congratulations! สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยจฬมฬดล ขอร่วมแสดงความยินดีกับบัณฑิตใหม่ทุกท่าน

ในเล่ม

:: ลักษณะสำคัญของการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก : มหาวิทยาลัยจฬมฬดลต้องปรับปรุงอะไรบ้าง ? (หน้า ๓)

:: ปู่ ย่า ตา ยาย เลี้ยงดูบุตรได้ดีเท่ากับบิดามารดาจริงหรือ ? (หน้า ๗)

▶ สาร

จากประธานสภาคณาจารย์

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท ภัคดีกุล



สารจากประธานสภาคณาจารย์ฉบับนี้ ขอต้อนรับนักศึกษาใหม่มหาวิทยาลัยวิชัยอันดับหนึ่งของประเทศทุกท่าน ด้วยคำกลอนสอนใจจากโรงมหรสพทางวิทยุณ สวนโมกขพลาราม มาในฉบับนี้

นางเบ็ด

สมัยก่อนสาวสำอางค์เรียก นางฟ้า
เป็นรากษสร้างมนุษย์สุดมดเท็จ
ย่าเจ้าเคยปิดละลายไฉมัดชิด
วัฒนธรรมรับมาอนาจาร
เจ้าหลงงามจิตทรามไม่รู้สีก
ปากเป็นไทยใจเป็นทาสประดาชู้
หมดพันธุ์ไทยไปก็มีเป็นอันมาก
คุณย่าเห็นเป็นลมล้มลงคราง
สรวมชุดเบ็ดทันทีก็มีบาป
เกียรติมารดรบ่อนพินาศประลาไฟ
แก้งออกแบบปิดกายอย่าให้มัด
พระเจ้าสาปบาปกินหมดวิญญาน
ใช้เนื้อหนังเป็นเหยื่อเพื่อจับเขา
มีจิตใจไหลเลื่อนจนเปื้อนปอน
คำพระสอนปิดละอายให้มัดชิด
เจ้าแก้งแหม่มนั้นนี้สี่ประดับ
โลกทุกวันจึงมีกระสิบบ
พวกชาวพุทธชูดห่างทางนิพพาน
สารตรานี้ส่งมาถึงชาวพุทธ
จนพระเณรไม่มีที่หนีเรือน



สมัยนี้เปลี่ยนมาเป็น นางเบ็ด
หาเลี้ยงชีพเบ็ดเส็งด้วยเบ็ดอาน
เจ้าแก้งปิดทลบล้อต่อหน้างาน
อันธพาลรูปสวยด้วยเบ็ดพुरु
หลงสากลหล่นลิกลับหัวหู
ยึดฝรังเป็นครูเลขพันทาง
ไม่กระดากแต่งกายคล้ายผีแสง
เพราะทำทางไม่มีที่เป็นไทย
เพราะโลกสากลวงโลกให้หลงไหล
นักแฟชั่นมันมีใจจึงจอกพาล
มันมีจิตเกินสัตว์เดรัจฉาน
เป็นลูกมารทุกก้าวอย่างนางเบ็ดงอน
ปัญหาเบาเฟื่องฟ่องไม่ต้องสอน
อสรพรวากลเม็ดตกเบ็ดคน
ราวจะปิดมัดมันทุกเส้นขน
โกลาทลเบ็ด, เหยื่อเหลือประมาณ
ต้องอาบเลือดเตือรื้อนดังไฟผลาญ
เพราะชมนานติดเบ็ดเข็ดไม่เป็น
ที่อดลุดทกระโปรงโล่งโด้งเห็น
ก็ออกไปโลดเต้นติดเบ็ดเอยฯ

แหล่งที่มาของข้อมูล

<http://www.rosenini.com/suanmokkh/chaiya/28.htm>

ลักษณะสำคัญของการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก^๑ : มหาวิทยาลัยมหิดลต้องปรับปรุงอะไรบ้าง?

“Since the late nineteenth century, a number of American universities - Harvard, Yale, Princeton, the University of Chicago, the Claremont Colleges, and the University of California at Santa Cruz - have attempted to organize students and faculty into small undergraduate residential colleges similar to those at Oxford and Cambridge”

(Alex Duke, Importing Oxbridge, 1996)



ปลื้มพงษ์ โทธิ์ประสิทธิ์สินธุ์^๒

๑. ประวัติของมหาวิทยาลัยในยุโรปและประเทศไทย

เดิมที นักประวัติศาสตร์โลกเคยกล่าวว่า มหาวิทยาลัยแห่งแรกของโลกคือ โบโลญญา (Bologna) ในประเทศอิตาลี ซึ่งก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๑๖๓๑ (ค.ศ. ๑๐๘๘) รองมาคือ มหาวิทยาลัยปารีส ประเทศฝรั่งเศส^๓ ก่อตั้งขึ้นในช่วงปี พ.ศ. ๑๗๒๓ (ค.ศ. ๑๑๘๐) รองมาคือ มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด ประเทศอังกฤษ ซึ่งก่อตั้งในช่วงศตวรรษที่ ๑๑ และมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ก่อตั้งมาโดยกลุ่มอดีตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด ในสมัยศตวรรษที่ ๑๒ แต่ต่อมาหลังจากที่การสื่อสารของโลกได้แคบลง เรามีข้อมูลใหม่ๆ เกิดขึ้นมาก ทำให้เราว่าการศึกษาของชนชั้นสูงซึ่งอาจเทียบเท่ากับมหาวิทยาลัยที่คนสมัยนี้เรียกกันได้เคยเกิดมาก่อนแล้ว ยกตัวอย่างเช่น Shang Hsiang Academy ซึ่งถือกำเนิดในประเทศจีน ประมาณ ๑ พันกว่าปีก่อนคริสต์ศักราช สถาบันการศึกษาของเพลโต (the Academy of Plato) ซึ่งถือกำเนิดในประเทศกรีกราว ๔ - ๕ ร้อยกว่าปีก่อนคริสต์ศักราช มหาวิทยาลัยตักศิลาของประเทศอินเดีย ถือกำเนิดมาราว ๔ ร้อยกว่าปีก่อนคริสต์ศักราช หลังคริสต์ศักราชประเทศอินเดียก็ยังมีมหาวิทยาลัยนาลันทา ซึ่งเปิดสอนวิชาพระพุทธศาสนา และก่อตั้งมาก่อนมหาวิทยาลัยในทวีปยุโรปกล่าวคือ ราว พ.ศ. ๑๐๔๓ (ค.ศ. ๕๐๐) มหาวิทยาลัยยิวริคมศิลาก่อตั้งมาราว พ.ศ. ๑๓๔๓ (ค.ศ. ๘๐๐) มหาวิทยาลัยโอทานตบุรีก่อตั้งมาในช่วง พ.ศ. ๑๒๔๓ (ค.ศ. ๗๐๐) มหาวิทยาลัยโสมาปุระ ประเทศอินเดีย ก่อตั้งมาเมื่อ พ.ศ. ๑๔๔๓ (ค.ศ. ๙๐๐) เป็นต้น สะท้อนให้เห็นชัดเจนว่าประเทศเอเชียหรือชาวตะวันออกได้พัฒนามหาวิทยาลัยมาไม่ด้อยไปกว่าชาวยุโรป เพียงแต่การพัฒนาอาจมีการสะดุดไป ทำให้ขาดความต่อเนื่อง

ส่วนในประเทศไทย คำว่า “วิทยาลัย” มีใช้เป็นครั้งแรกเมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงสถาปนา “มหาธาตุวิทยาลัย” ขึ้นที่วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎ์เดิมนั้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๒ วัตถุประสงค์ที่ทรงสถาปนาดังที่ทราบกันอย่างกว้างขวาง คือต้องการย้ายสถานที่บวชปริยัติธรรมซึ่งเดิมที่มีสอนอยู่ในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง มาไว้ที่วัดมหาธาตุ^๔ ดังนั้น เมื่อว่าตามสภาพเป็นจริงแล้ว มหาธาตุวิทยาลัยในยุคนี้ก็คือบวชขึ้นมาเพื่อเป็นโรงเรียนสอนปริยัติธรรม กล่าวคือสอนธรรมะและบาลีแก่บรรดาพุทธศาสนิกชน โดยเฉพาะพระภิกษุสามเณร ไม่ได้มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบวิทยาลัยในสมัยใหม่แต่อย่างใด

^๑ นำเสนอในที่ประชุมสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ โดยมีธิการคณาจารย์มหิดลเป็นประธานเปิดงาน ในการประชุมระดมสมองกลุ่มคณาจารย์ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยระดับโลก Top ๕๐ ของโลก ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์นิธิ รักษาพลเมือง ชั้น ๕ อาคารสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม

^๒ เปรียญ ๙ ประโยค ขณะเป็นสามเณร ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ เป็นมหาดหลวง อุปสมบทในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เมื่อลาสิกขา ได้พระมหาเถรธรรมคุณราชวิทย์เถรในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยการสนับสนุนของเจ้าประคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกไปศึกษาเพิ่มเติม จนจบปริญญาโท มหาวิทยาลัยลอนดอน และปริญญาเอก มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด เคยได้ทุนไปทำวิจัยเพิ่มเติมระหว่างเป็นนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยปารีส ในฝรั่งเศสและมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ในสหรัฐอเมริกา

^๓ มหาวิทยาลัยปารีสมีหลายวิทยาลัยซึ่งก่อตั้งมาแล้วรวมกลุ่มกันเป็นมหาวิทยาลัย นักวิชาการส่วนใหญ่อธิบายว่าวิทยาลัยแห่งแรกที่เกิดขึ้นในปารีสคือวิทยาลัยซอร์บอนน์ (Sorbonne) แต่ผู้เขียนได้มีโอกาสไปค้นคว้าห้องสมุดเพิ่มเติมที่วิทยาลัยซอร์บอนน์ในเครือมหาวิทยาลัยปารีสได้พบหนังสือของแฌ็วซี (Jacques Verger) ในชื่อ “มหาวิทยาลัยสมัยกลาง” (Les universités au Moyen Age) (Quadrige: Presses Universitaires de France) หน้า ๗๑ บอกว่าวิทยาลัยที่เกิดแห่งแรกของฝรั่งเศสแท้จริงคือวิทยาลัยสิบแปด (Collège des Dix-Huit) ตั้งแต่ พ.ศ. ๑๗๒๓ (ค.ศ. ๑๑๘๐) ส่วนซอร์บอนน์ตั้งแต่ พ.ศ. ๑๘๐๐ (ค.ศ. ๑๒๕๗). แฌ็วซีกล่าวไว้ว่า: “A Paris, les premiers collèges furent fondés dès le XX^e siècle (Collège des Dix-Huit en 1180); ils se multiplièrent au XIII^e siècle, tandis que leurs status se précisaient: collège de la Sorbonne (1257).”

^๔ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ (๒๔๑๑: ๗๒)

การจัดรูปแบบการเรียนการสอนในลักษณะ “วิทยาลัย” อย่างแท้จริงในประเทศไทย^๕ เริ่มต้นที่วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรสทรงเสด็จ “มหามกุฏราชวิทยาลัย” โดยได้รับพระบรมราชานุญาตจาก พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๓๖ ซึ่งตรงกับวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ โดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงเสด็จพระราชดำเนินไปเปิดวิทยาลัยด้วยพระองค์เอง มหามกุฏราชวิทยาลัยนี้ ไม่ได้เน้นภาษาบาลีอย่างเดียวเหมือนมหาธาตุวิทยาลัย ซึ่งเน้นปริยัติธรรมเท่านั้น แต่ยังมีสอนวิชาทางโลกอื่นๆ ด้วย เพราะสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรสได้ทรงปรารถนาที่จะพัฒนามหามกุฏราชวิทยาลัยให้เป็นการศึกษาระดับชาติ ให้ผู้เรียนได้ก้าวทันโลกด้วย การศึกษาของไทยสมัยนั้นไม่แพร่หลายสู่ประชาชน และยังไม่เป็นระบบและระเบียบชัดเจน เจ้าพระยาภาสกรวงศ์ ซึ่งเป็นเสนาบดีกระทรวงธรรมการ ในสมัยนั้น ได้อธิบายเอาไว้ว่า

“ การเล่าเรียนอย่าให้แต่จำเพาะภาษามคธอย่างเดียว การเล่าเรียนสิ่งใดซึ่งเกื้อกูลแก่ศาสนาก็ดี เป็นวิทยาสำหรับบุรุษก็ดี ต้องจัดขึ้นด้วยตามแต่จะจัดได้ เป็นแต่ผู้เรียนวิทยาเหล่านั้น ไม่ต้องรับการเกื้อกูลด้วยการเลี้ยง เป็นแต่อาศัยตำรับแลครูของโรงเรียนเท่านั้น อย่างนี้โรงเรียนจะไม่ว่างถึงการพระศาสนาไม่เกิดผลก็เกิดผลทางบ้านเมือง ”^๖

หลังจากที่ได้มีการจัดการมหามกุฏราชวิทยาลัยได้มีประสิทธิภาพและมีชื่อเสียงไปทั่วประเทศแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชดำริให้มีการปฏิรูปการศึกษาที่มหาธาตุวิทยาลัยในวัดมหาธาตุมาแต่เดิมให้มีความทันสมัยทัดเทียมกับระบบวิทยาลัยของมหามกุฏราชวิทยาลัย ดังนั้น พระองค์จึงทรงริเริ่มให้เปลี่ยนนามจาก “มหาธาตุวิทยาลัย” มาเป็น “มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” เมื่อปีพ.ศ. ๒๔๓๙ โดยได้ยึดเอาหลักสูตรที่เปิดสอนในมหามกุฏราชวิทยาลัยนั้นเองมาเป็นต้นแบบในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทำให้สองสถาบันนี้กลายเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงที่มีชื่อเสียงของประเทศในสมัยนั้น ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าสถาบันการศึกษาชั้นสูงระดับวิทยาลัยจึงเปิดดำเนินการครั้งแรกในวัด

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๑๑ สมัยเริ่มครองราชย์นั้น ทัวทั้งประเทศมีโรงเรียนสอนหนังสือนอกมหามกุฏราชวิทยาลัยและมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยอยู่ไม่กี่แห่ง ทรงตั้ง “โรงเรียนสำหรับราษฎร” ขึ้นมาแห่งแรกคือโรงเรียนวัดมทรณพาราม ปรากฏว่าถึงปีพุทธศักราช ๒๔๒๘ ก็มีโรงเรียนสำหรับราษฎรทั่วประเทศเพียง ๑๐ แห่งเท่านั้น ต่อมา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จประพาสยุโรปเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๐ ได้ทรงทอดพระเนตรเห็นการพัฒนามหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษและประเทศยุโรปอื่นๆ เมื่อเสด็จนิวัติพระนคร ได้ทรงมีพระบรมราชโองการให้ปรับปรุงการศึกษาของชาติ โดยแบ่งออกเป็น ๔ ระดับ กล่าวคือ มูลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา บุคคลที่ทรงขอให้วางแผนจัดการศึกษาที่สำคัญมีอยู่ ๓ ท่านคือ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ และเจ้าพระยาภาสกรวงศ์ (พร บุนนาค) ซึ่งเป็นเสนาบดีกระทรวงธรรมการ วัดอุปุประสงค์ในการสร้างคนตามพระราชอุดมคติ ทรงมีพระราชดำรัสไว้ชัดเจนว่า

“ ขอให้ทรงช่วยกันคิดให้มาก จนถึงรากเหง้าของการศึกษาในเมืองไทย ...เด็กชั้นหลังจะห่างเหินจากศาสนา จนเลยเป็นคนไม่มีธรรมในใจมากขึ้น ...เป็นคนไม่มีธรรม เป็นเครื่องดำเนินตาม คงจะหันไปหาทางทุจริตโดยมาก ถูกรุ่นยกก็โกงไม่ใคร่คอยคลอง ถ้าโกงไม่สนิท ถูกรุ่นยกก็โกงคลองขึ้นแลโกงพิศดารมากขึ้น ”

บุคคลที่วางแผนช่วยพระองค์ที่สำคัญก็คือ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ระหว่างนั้น เป็นผู้ดำเนินการจัดการบริหาร (เรียกตามสมัยนี้ว่าอธิการบดี) มหามกุฏราชวิทยาลัย และสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ซึ่งเป็นพระเจ้าน้องยาเธอทั้งสองพระองค์ โดยสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงรับผิดชอบในการพระดำริวางหลักสูตร^๗

^๕ ประวัติช่วงนี้ โปรดดู Pathompong Bodhiprasiddhinand (๒๐๐๕:๑๑๖-๑๓๗); พระธรรมธัชมนีและคณะ (๒๕๓๖:๑๖-๑๘)

^๖ อ้างถึงใน พระธรรมธัชมนีและคณะ (๒๕๓๖:๑๗)

^๗ ถ้าเราให้เครดิตแก่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส เราอาจจะบอกได้ว่า “โรงเรียนฝึกหัดข้าราชการพลเรือน” (ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็น “โรงเรียนมหาดเล็ก” และ “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ในสมัยรัชกาลที่ ๖) เป็นประสบการณ์ที่ทรงได้จากการจัดมหามกุฏราชวิทยาลัยนั่นเอง เราอาจกล่าวได้ว่ามหามกุฏราชวิทยาลัย มีวางน้อยหรือมากก็คือต้นแบบของโรงเรียนฝึกหัดข้าราชการพลเรือน เพราะสมเด็จพระมหาสมณเจ้า ทรงทุ่มเทให้กับการจัดการศึกษาของชาติดังกล่าวนี้ กระทั่งไม่ค่อยมีเวลาบริหารมหามกุฏราชวิทยาลัย นี่เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้มหามกุฏราชวิทยาลัยปิดตัวลง เมื่อราว พ.ศ. ๒๔๔๔ นั่นเอง

ส่วนสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงรับผิดชอบในการวางระบบบริหารหรือการปกครอง และเจ้าพระยาภาสกรวงศ์ เสนาบดีกระทรวงธรรมการเป็นคนนำไปปฏิบัติ ผลที่เกิดขึ้นก็คือในราวพุทธศักราช ๒๔๕๓ ประเทศไทย มีโรงเรียนเกิดขึ้นทั้งหมดทั่วประเทศ ๓๑๑๕ แห่ง ส่วนระดับอุดมศึกษา โปรดให้มีการจัดตั้ง “สำนักสำหรับฝึกหัดวิชาราชการพลเรือน” เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๒

โรงเรียนเหล่านี้ สมเด็จพระมหาสมณเจ้าก็ทรงใช้ประสบการณ์ที่ทรงบริหารมหามกุฏราชวิทยาลัยนั่นเองเป็นแบบในการวางหลักสูตร ต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว หลังจากสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด เสด็จนิวัติพระนคร และเสด็จขึ้นครองราชย์แล้ว ได้ทรงเปลี่ยน “สำนักฝึกหัดวิชาราชการพลเรือน” ที่ข้างประตูพินานไชยศรี ในพระบรมมหาราชวัง มาเป็น “โรงเรียนมหาดเล็ก” แล้วจากนั้น ก็ทรงเปลี่ยนมาเป็น “โรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๓ เพื่อเป็นสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาอย่างสมบูรณ์ โดยมีเพิ่มรายวิชาสมัยใหม่ต่อจากที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรสได้ทรงร่างขึ้นด้วย ต่อมาก็เปลี่ยนนามมาเป็น “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๙ หลังจากนั้น มหาวิทยาลัยอื่นๆ ก็ถือกำเนิดขึ้นตามมา โดยทั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งหมดในประเทศไทย ล้วนแล้วแต่ยึดมหาวิทยาลัยในยุโรปเป็นต้นแบบทั้งสิ้น

๒. ความต่างระหว่างมหาวิทยาลัยอังกฤษและอเมริกา

มหาวิทยาลัยในอังกฤษและอเมริกาในระยะแรกๆ มีความเหมือนกับมหาวิทยาลัยในประเทศไทยอยู่อย่างหนึ่งคือ เดิมทีมีมหาวิทยาลัยสงฆ์เกิดขึ้นมาก่อน หรือการศึกษาระดับสูงเป็นสถานที่ศึกษาของสงฆ์หรือบาทหลวง แล้วค่อยๆ ได้รับความช่วยเหลือจาก วิทยาการสมัยใหม่ จนกระทั่งบรรยากาศความเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ค่อยๆ คลายลงไปเมื่อวิทยาการสมัยใหม่ แล้วในที่สุด ก็กลายเป็น มหาวิทยาลัยฆราวาสเต็มตัว แต่ที่แตกต่างกันก็คือมหาวิทยาลัยอังกฤษเกือบทั้งหมดเป็นมหาวิทยาลัยรัฐบาล ส่วนมหาวิทยาลัยในอเมริกา เกือบทั้งหมดเป็นมหาวิทยาลัยเอกชน ดังนั้น มหาวิทยาลัยในอังกฤษและอเมริกาจึงมีข้อจำกัดค่อนข้างจะแตกต่างกันมาก

จากการที่ผู้เขียนได้เฝ้าสังเกตความรู้สึกของบรรดาผู้สื่อข่าวหลายแขนงตามหน้าหนังสือพิมพ์หรือวารสารวิชาการในอังกฤษ หลายฉบับ ผู้เขียนรู้สึกได้ว่าผลพวงจากการที่มหาวิทยาลัยในอังกฤษเป็นของรัฐและมีข้อจำกัดในด้านการระดมงบประมาณ มาพัฒนาเนื่อง เป็นเหตุที่ทำให้สื่อมวลชนในอังกฤษหลายคนประเมินใหม่มหาวิทยาลัยในอังกฤษต่ำกว่าอเมริกา สอดคล้องกับสื่อมวลชน หรือสถาบันการศึกษาหรือองค์กรเอกชนอื่นๆ ที่มักจัดอันดับใหม่มหาวิทยาลัยในอเมริกามีอันดับดีกว่ามหาวิทยาลัยในอังกฤษ ซึ่งผู้เขียนจะอธิบายต่อไป

๓. แนวโน้มในการพัฒนามหาวิทยาลัย : ตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยในยุโรปมีพัฒนาการมาเป็นลำดับ แรงผลักดันให้เกิดการเติบโตของมหาวิทยาลัยมีปัจจัยต่างๆ ดังจะแบ่งออกเป็น ๓ ยุคกว้างๆ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ ๑ ระยะกำเนิดของคำว่ามหาวิทยาลัย : ปรัชญาลำคัญอยู่ที่การสอนคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปรัชญาในการพัฒนามหาวิทยาลัยในยุโรปยุคสมัยแรก อ่านได้จากหนังสือของนิวแมน (John Henry Newman)^{๙๙} นิวแมนอธิบายว่ามหาวิทยาลัยคือ สถานที่ที่มนุษย์แต่ละคนจะได้มีโอกาสเข้าไปพัฒนาศักยภาพและความรู้เพื่อความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ พูดสั้นๆ ก็คือมหาวิทยาลัย เป็นสถานที่พัฒนาคนให้เป็นสุภาพชนหรือผู้มีการศึกษาในสังคมซึ่งภาษาอังกฤษว่า gentlemen เรียกเป็นภาษาสันสกฤตว่า “พราหมณ์” การมุ่งพัฒนาบุคคลให้เป็นสุภาพชนนั้นเป็นอยู่นานก่อนที่จะมีการส่งเสริมให้สตรีมีการศึกษาด้วย^{๑๐๐} วิชาหลักๆ ที่ไปที่กุลบุตรต้องเรียน (นอกจากบาทหลวงที่ต้องเน้นวิชาเทววิทยาเป็นพิเศษ) ก็คือศิลปศาสตร์ แนวคิดของนิวแมนนี้สะท้อนให้เห็นปรัชญาดั้งเดิมของการตั้งมหาวิทยาลัย เพราะสมัยแรกๆ การศึกษาเริ่มในวัดหรือโบสถ์ การศึกษาระดับสูงสุดซึ่งเทียบเท่ากับคำว่ามหาวิทยาลัยในสมัยนี้

^{๙๙} เราอาจกล่าวได้ว่า การกำเนิดขึ้นของ “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ในสมัยรัชกาลที่ ๖ นั้นอาศัยหลักสูตรของสถาบันการศึกษา ๒ แห่งเป็นแนวคิดคือ มหามกุฏราชวิทยาลัยที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรสทรงนำเสนอมาดั้งเดิม และมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ดที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเสด็จไปศึกษาและทรงนำรายวิชาหลายอย่างมาปรับเพิ่ม

^{๑๐๐} มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งเดียวในอังกฤษคือมหาวิทยาลัยบักกิงแฮมซึ่งก่อตั้งเมื่อพ.ศ. ๒๕๑๐

^{๑๐๑} Newman (1851)

^{๑๐๒} การพัฒนาการศึกษาให้สตรีมีการศึกษาในอังกฤษมีมาอย่างไร อ่านได้จากผลงานของ Sutherland (1987)

ยังจำกัดอยู่แต่บุคลากรของสงฆ์ คล้ายๆ กับที่ประเทศไทยมีมหาวิทยาลัยและมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยดังกล่าวข้างต้นต่างกันแต่เพียงว่ามหาวิทยาลัยในยุโรปเป็นมหาวิทยาลัยบาทหลวงในศาสนาคริสต์เป็นหลัก โดยภาระหน้าที่ของศาสนจักรก็คือต้องการอบรมผู้คนให้รู้จักหลักธรรมในศาสนา ดังนั้น ปรวิญญาในการพัฒนามหาวิทยาลัยก็จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้คนได้เข้ามาศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ และความรู้ในที่นี้หลักๆ ก็เป็นคัมภีร์ทางศาสนา จะเห็นได้ว่าในสมัยโบราณนั้น มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ดใช้ภาษาละติน ซึ่งเป็นภาษาที่บันทึกคัมภีร์ไบเบิลเป็นภาษาที่ใช้ทั่วไประหว่างสอนหนังสือในมหาวิทยาลัย คล้ายๆ กับภาษาบาลีซึ่งเป็นภาษาบันทึกคำสอนของพระพุทธศาสนานิกายเถรวาท

อย่างไรก็ดี ในยุคสมัยโบราณนี้เห็นได้ว่ามีปัญหาหนัก ที่เป็นดังนี้เพราะผู้คนที่สามารถเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยได้นั้นมักเป็นคนจากสังคมชั้นสูงและส่วนใหญ่ก็จำกัดอยู่แต่ผู้ชาย ยังไม่มีโอกาสเปิดกว้างไปสู่ผู้หญิง จึงมีความพยายามต่อสู้ให้ผู้หญิงมีโอกาสเข้าเรียนเสมอภาคกับผู้ชายมาโดยตลอด อย่างไรก็ดี เราอธิบายได้ว่ามหาวิทยาลัยยุคแรกๆ ที่ก่อกำเนิดขึ้นมานั้น เน้นการสอนเป็นหลัก หรือเป็น Teaching University แม้จะมีการค้นคว้าวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ก็เป็นไปตามปรกติ กล่าวคือไม่มีการริบเร่เพราะในยุคกลางของประเทศอังกฤษนั้น เป็นยุคทองของศาสนาคริสต์ มหาวิทยาลัยหลักๆ ของยุโรป กล่าวคือโบโลญญาในประเทศอิตาลี ซึ่งก่อตั้งเมื่อศตวรรษที่ ๑๑ มหาวิทยาลัยปารีสในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งก่อตั้งเมื่อศตวรรษที่ ๑๒ มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ดซึ่งเกิดขึ้นราวตอนปลายของศตวรรษที่ ๑๒ และมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อต้นศตวรรษที่ ๑๓ ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่ก่อตั้งขึ้นมาคือมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ซึ่งกลุ่มผู้ก่อตั้งก็คือคณะนักบวชที่เรียกตนเองว่า กลุ่มเพียวริแทน (puritans) เมื่อปี พ.ศ. ๒๑๗๙ (ค.ศ. ๑๖๓๖) หรือในศตวรรษที่ ๑๗ หลังจากก่อตั้งมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ดแล้ว ราว ๔๐๐ กว่าปี

กลุ่มคนที่เรียกตนเองว่าเพียวริแทนเหล่านี้ เป็นกลุ่มนักบวชนิกายโปรเตสแตนต์ชาวอังกฤษกลุ่มหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาไปจากมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ดและมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์^{๑๖} กลุ่มนักบวชเพียวริแทนที่ไปก่อตั้งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดเหล่านี้ เมื่อพิจารณาโดยจำนวนแล้ว ส่วนใหญ่จะจบมาจากวิทยาลัยเอมมานูเอล (Emmanuel College) ในมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ โดยมีจอห์น ฮาร์วาร์ด (John Harvard) ซึ่งเป็นเพียวริแทนคนหนึ่งสำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเอมมานูเอลเช่นกัน เป็นผู้บริจาคเงินและหนังสือให้แก่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดสมัยเริ่มตั้ง ทำให้ต่อมาชื่อเขาก็ได้กลายเป็นชื่อมหาวิทยาลัยไปเพื่อเป็นเกียรติแก่การบริจาคในครั้งนั้น

การก่อตั้งมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยวิลเลียมแอนด์แมรี, เยล, พรินซ์ตัน, ฮาร์วาร์ด ฯลฯ ล้วนแต่ใช้มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ดและมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์เป็นต้นแบบ ไม่ว่าจะเป็นที่พักอาศัยของนักศึกษา (ซึ่งเปลี่ยนจาก college เป็น house เพื่อให้ดูแตกต่าง) การก่อตั้งชมรมต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย การจัดระเบียบภายในคณะและระหว่างคณะกับมหาวิทยาลัย^{๑๗} ฯลฯ กล่าวให้ชัดเจนเฉพาะที่น่าฟังไปตัดแปลงใช้ก็สรุปได้ว่า ผังของวิทยาลัยเอมมานูเอลในมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์เป็นต้นแบบให้มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ส่วนผังวิทยาลัยควีนส์ (Queen's College) ของออกซฟอร์ดเป็นต้นแบบให้มหาวิทยาลัยวิลเลียมแอนด์แมรี^{๑๘}

การก่อตั้งมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกาโดยคนอังกฤษยุคแรกๆ ในนิวอิงแลนด์นั้น ปัญหาสำคัญก็คือการขาดบุคลากรที่มีคุณภาพมาสอน โดยเฉพาะพื้นแผ่นดินอเมริกาที่กว้างใหญ่ไพศาล ยิ่งเมื่อมหาวิทยาลัยอเมริกาได้เกิดขึ้นมากมายหลายแห่งเพียงไร คุณภาพครูผู้สอนก็ยังเป็นประเด็นสำคัญ เมื่อประเทศสหรัฐอเมริกาประกาศอิสรภาพเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๑๙ (ค.ศ. ๑๗๗๖) พ้นจากการควบคุมของรัฐบาลอังกฤษ ความรู้สึกแข่งกันกับมหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษก็เกิดขึ้น แต่ระบบการศึกษาส่วนใหญ่ยังล้าหลังกว่าอังกฤษ ดังนั้น ถ้ายากให้คนอเมริกันมีการศึกษาที่ดีและดูดี เพื่อจะได้เติบโตมีเกียรติในสังคมก็จะต้องส่งลูกบุตรไปศึกษาในยุโรป เพราะเหตุนี้จึงเกิดความพยายามและปลุกสร้างทัศนคติในเชิงชาตินิยมให้ชาวอเมริกันพยายามพัฒนามหาวิทยาลัยของตนเองให้ก้าวทันยุโรป เพื่อไม่ต้องให้ลูกบุตรชาวอเมริกันต้องเดินทางไปศึกษาที่ยุโรปอีกต่อไป

^{๑๖} รายละเอียดโปรดดู Frederick Rudolph (1962): 'Higher education in America began with Harvard. As the author of *New England's First Fruits* told it in 1643, after erecting shelter, a house of worship, and the framework of government, 'One of the next things we longed for, and looked after, was to advance Learning and perpetuate it to Posterity' and then, it would seem, almost as a matter of course, there was Harvard. But not without the active support of a nucleus of Cambridge and Oxford-trained gentlemen who stoutly refused to yield an inch to pioneer prejudices or frontier values. Approximately, a hundred Cambridge men and a third as many Oxford men emigrated to New England before 1646 ; among them were the founders of Harvard, the fathers of the first generation of Harvard students.'

^{๑๗} รายละเอียดโปรดดู Alex Duke (1996)

^{๑๘} Frederick Rudolph (1962 : 24)

ปู่ ย่า ตา ยาย เลี้ยงดูเด็กได้ดีเท่ากับบิดามารดาจริงหรือ ?



โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม
นันทมงคลชัย

“เด็กในวันนี้ คือผู้ใหญ่ในวันหน้า” เป็นคำกล่าวที่ยังเป็นความจริงอยู่เสมอ แม้เวลาจะผ่านล่วงไปก็ปีก็ตาม แต่การที่เด็กในวันนี้ จะมีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อจะก้าวเขาไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์แบบในอนาคตนั้น ครอบครัวโดยเฉพาะ บิดามารดาย่อมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง หากเด็กเติบโตขึ้นมาภายในครอบครัวที่ได้รับความรักความอบอุ่น มีการอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากบิดามารดา รวมถึงญาติพี่น้องรอบข้าง ย่อมได้รับโอกาสที่จะมีสุขภาพและพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย และนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี ในประเทศจีน นักวิชาการได้ศึกษาถึงครอบครัวที่มีความพร้อมในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก มีการให้ความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอ จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีการปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการเด็กในประเทศไทยของผู้เขียนที่พบว่า ปัจจัยด้านการศึกษาของมารดาและการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมมีอิทธิพลที่สำคัญในการกำหนดภาวะสุขภาพและพัฒนาการเด็ก

ต่อมาเมื่อสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความทันสมัยมากขึ้น ครอบครัวมีการปรับตัวโดยการส่งสมาชิกครอบครัวไปทำงานในเขตอุตสาหกรรมและเมืองใหญ่ของประเทศ โดยทิ้งบุตรหลานให้อยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย เป็นผู้เลี้ยงดูในเขตชนบท โดยเฉพาะในเขตภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงทำให้เกิดคำถามว่าปู่ ย่า ตา ยาย สามารถเลี้ยงดูเด็กได้ดีเท่ากับบิดามารดาจริงหรือ ผู้เขียนได้พยายามหาคำตอบโดยการทบทวนข้อมูลจากผลการวิจัยเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กของครอบครัวไทย ซึ่งผู้เขียนได้ดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๗ พบว่าเด็กปฐมวัยและวัยเรียนที่บิดามารดาเป็นผู้เลี้ยงดูเป็นส่วนใหญ่ มีโอกาสได้รับการอบรมเลี้ยงดูด้านการดูแลสุขภาพทั่วไป และการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาดีกว่าเด็กที่ถูกเลี้ยงดูโดยบุคคลอื่นที่มีชื่อบิดามารดา ซึ่งโดยมากเป็น ปู่ ย่า ตา ยาย นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กที่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่สมาชิกมีการย้ายถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่คือบิดา มีโอกาสที่จะมีไอคิวต่ำกว่าปกติ ๑.๔ เท่าของเด็กที่สมาชิกในครอบครัวไม่มีการย้ายถิ่น ซึ่งข้อมูลที่กล่าวมานี้ แตกต่างจากการศึกษาในต่างประเทศบางประเทศ เช่น ประเทศฟิลิปปินส์และประเทศเคนยา ได้ชี้ให้เห็นผลในทางตรงกันข้ามนั่นคือพบว่าการที่บิดามารดาย้ายถิ่นไม่ได้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กที่ถูกเลี้ยงดูโดยสมาชิกคนอื่นในครอบครัว โดยเฉพาะถ้าผู้ย้ายถิ่นคือบิดา แต่ยังมีมารดาทำหน้าที่เลี้ยงดูอยู่ข้างหลัง

จากข้อมูลที่กล่าวมาในเบื้องต้น ยังไม่สามารถสรุปได้อย่างชัดเจนว่า เมื่อบิดามารดาไม่สามารถทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรโดยตรงได้ แต่มอบภาระให้กับปู่ ย่า ตา ยาย ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้น ได้ส่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพและพัฒนาการเด็กอย่างไรบ้าง และปู่ ย่า ตา ยาย สามารถที่จะทำหน้าที่ได้ดีเท่ากับบิดามารดาจริงหรือไม่ ผู้เขียนในฐานะที่มีโอกาสได้ศึกษาถึงการเปรียบเทียบสุขภาพเด็กที่เลี้ยงดูโดยปู่ ย่า ตา ยาย และบิดามารดา โดยตรงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กอายุ ๖ - ๑๒ ปี พร้อมผู้เลี้ยงดูในกลุ่มปู่ ย่า ตา ยาย จำนวน ๑๖๐ คน และเด็กในกลุ่มที่เลี้ยงดูโดยบิดามารดา จำนวน ๑๖๐ คน ผลการศึกษาพบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ การเจ็บป่วยในรอบ ๖ เดือนของเด็ก และภาวะโภชนาการ ซึ่งประเมินโดยใช้น้ำหนักและส่วนสูงเทียบกับกราฟภาวะโภชนาการของเด็ก พบว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มผู้เลี้ยงดูที่เป็นปู่ ย่า ตา ยาย และบิดามารดา แสดงว่าไม่ว่าจะเป็นปู่ ย่า ตา ยาย หรือบิดามารดาก็สามารถที่จะดูแลสุขภาพด้านร่างกาย และภาวะโภชนาการได้ไม่แตกต่างกัน แต่หากพิจารณาพัฒนาการด้านสติปัญญาและการอบรมเลี้ยงดูเด็ก พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - value < 0.05$) โดยเด็กในกลุ่มที่เลี้ยงดูโดยปู่ ย่า ตา ยาย มีสัดส่วนของพัฒนาการล่าช้ากว่าวัย และการอบรมเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมสูงกว่าเด็กที่เลี้ยงดูโดยบิดามารดาร้อยละ ๖๖.๗, ๓๓.๓, ๕๗.๗ และร้อยละ ๕๒.๓ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กในกลุ่มที่เลี้ยงดูโดยปู่ ย่า ตา ยาย ได้แก่รายได้ของครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู ในขณะที่กลุ่มเด็กที่เลี้ยงดูโดยบิดามารดา มีเพียงปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูเท่านั้น ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการเด็ก โดยเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม จะมีโอกาสที่จะมีพัฒนาการปกติในสัดส่วนที่สูงกว่า

โดยสรุปแล้วหากต้องการตอบคำถามว่าปู่ ย่า ตา ยาย สามารถเลี้ยงดูเด็กได้ดีเท่ากับบิดามารดาจริงหรือ! คำตอบในเบื้องต้นคือยังไม่ดีเท่าทั้งหมด โดยประเด็นที่ยังเป็นปัญหาคือคุณภาพการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็ก ดังนั้นครอบครัวและบุคลากรด้านสาธารณสุขควรกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กที่เลี้ยงดูโดยปู่ ย่า ตา ยาย ที่เหมาะสม โดยมุ่งเน้นด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ รวมถึงสนับสนุนของเล่นที่ทำทายกระบวนการคิดต่อไป

บรรณาธิการ แปลง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ เนตร หงษ์ไกรเลิศ บรรณาธิการ



สวัสดีครับ เพื่อนสมาชิกชาวมหาวิทยาลัยมหิดลทุกท่าน

ชาวสภาคณาจารย์ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตทุกท่านที่สำเร็จการศึกษาในปีที่ผ่านมา และพวกเราหวังว่าบัณฑิตของเราก็จะเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าสืบไป ในฉบับนี้ประธานสภาคณาจารย์ ผกกกลอนจากสวนโมกขพลารามมาให้พวกเราได้ทบทวนความเป็นไปของสังคมในปัจจุบัน หากมีแนวทางใดที่จะช่วยทำให้สังคมเราดีขึ้น น่าจะเป็นบทบาทหนึ่งของสถาบันการศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น อาจารย์ ดร.ปฐมพงษ์ โพธิ์ประสิทธิ์พันธ์ ได้เขียนบทความเรื่อง “ลักษณะสำคัญของการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก : มหาวิทยาลัยมหิดลต้องปรับปรุงอะไรบ้าง?” ในคราวประชุมระดมสมองเรื่อง “ลักษณะสำคัญของการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก” ซึ่งจัดโดยสภาคณาจารย์เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ โดยมีอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานการประชุมระดมสมองกลุ่มคณาจารย์ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหิดลระดับ Top ๕๐ ของโลก มาให้พวกเราได้อ่านอย่างต่อเนื่อง และสุดท้าย รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม นันทมงคลชัย มีบทความเรื่อง “ปู่ย่า ตา ยาย เลี้ยงดูเด็กได้ดีเท่ากับบิดามารดาจริงหรือไม่?” มาฝาก

อย่าลืมนะครับ วันที่ ๒๐-๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ เรามีนัดกันที่โรงแรมรอยัลริเวอร์ กับหัวข้อ “คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?” ในการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ของ ปอมท. ณ ห้องกรุงธนบอลรูม เชิญผู้สนใจลงทะเบียนได้นะครับ

เจ้าของ สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งอยู่ที่สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา เลขที่ ๙๙ หมู่ที่ ๕ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐ โทรศัพท์ ๐-๒๘๔๙-๖๓๕๐-๒ โทรสาร ๐-๒๘๔๙-๖๓๕๑

บรรณาธิการ ผศ.(พิเศษ) เนตร หงษ์ไกรเลิศ

กองบรรณาธิการ ผศ.ดลينا ตันหยง ผศ.ยงยุทธ ขจรปรีดานนท์ ผศ.วรากร เจริญสุข

รศ.วิไล หนูหนักดี ผศ.สุภาววรรณ เศรษฐบุรจ

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์ ผศ.ดลينا ตันหยง ผศ.(พิเศษ) เนตร หงษ์ไกรเลิศ ผศ.ยงยุทธ ขจรปรีดานนท์

ผศ.วรากร เจริญสุข รศ.วิไล หนูหนักดี ผศ.สุภาววรรณ เศรษฐบุรจ

ฝ่ายจัดทำต้นฉบับ นางสาวสุจิรา สอนสม นางพิชญา วงษ์วันทนี นายอภิชาติ หลงสมบุรณ

ชาวสภาคณาจารย์ เป็นหนังสือภายในมหาวิทยาลัย และเป็นสื่อระหว่างคณาจารย์ในการรับฟังแลกเปลี่ยนทัศนคติ ข้อคิดเห็นทั้งด้านการบริหาร วิชา การ ดานสวัสดิการ และอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย บทความ ข้อคิด จดหมาย เป็นความเห็นของผู้เขียนเท่านั้น ไม่มีความเห็นของสภาคณาจารย์

สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล
๙๙ อาคารสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
ถนนพุทธมณฑลสาย ๔ ตำบลศาลายา
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตที่ ๓/๒๕๒๓
ไปรษณีย์ศิริราช